

خیلی‌ها روز و شب به کاوش آن می‌پردازند، زندگی خود را برای آن کنار گذاشته‌اند و به‌جز آن چیزی نمی‌بینند. بیت‌کوین شده زندگی تعدادی از خوره‌ها و حتی آدم‌های عادی. جالب این‌جا است که در میان این افراد، کسانی هستند که هنوز عمیق و کامل درک نکرده‌اند که «بیت‌کوین چیست؟» و البته هیچ‌کسی هم نیست که بداند «خالق بیت‌کوین کیست؟» این سایه مرموز کیست که دنیای اقتصاد و بانک‌داری را تکان داده است؟ کسی که برخی از قدرتمندترین مردان و زنان دنیا به خورش تشنه‌اند و جماعتی از خوره‌های کامپیوتر او را می‌ستایند. فقط یک نام عجیب سرخ ماجراست: ساتوشی ناکاموتو. نامی که معلوم نیست اسم یک گروه است یا اسم یک شخص، اسم رمز است یا اسم مستعار...

این مطلب یکی از مقالات پرونده ویژه «**بیت‌کوین**» است. برای دانلود کل پرونده ویژه [اینجا](#) کلیک کنید.

برای یافتن این سایه مرموز ماه‌ها تحقیق و تجسس شده است. از کارآگاهان خصوصی گرفته تا خبرنگاران بسیار، روی این پروژه کار کرده‌اند. نتیجه این کندوکاوها هم چیزی جز افزونی رمز و راز ماجرا نبوده است. افراد بسیاری کیفیت و دقت کدها و اسناد نوشته شده را در حدی نمی‌دانند که بتوان یک شخص واحد را پشت ماجرا دانست و معتقدند ساتوشی ناکاموتو یک گروه است. یکی از نظریه‌ها این است که ناکاموتوی رازآمیز یک نوجوان خوره در ژاپن است که از این نام به‌عنوان یک اسم رمز یا نام مستعار استفاده کرده است. نظریه دیگر این است که نام ساتوشی ناکاموتو از اسامی چند شرکت بزرگ این صنعت به وجود آمده است: سامسونگ، توشیبا، نامیکچی، موتورولا. اما، لی مک‌گرث گودمن، از نشریه نیوزویک، همه نظرها را به خود جلب کرد. او یک امریکایی - ژاپنی را در مناطق حاشیه‌ای کالیفرنیا پیدا کرد که در خانه‌ای کوچک زندگی می‌کرد، نام او در حال حاضر دورین پرنییس ساتوشی ناکاموتو است و در شناسنامه ساتوشی ناکاموتو نام دارد. این مرد 64 ساله عاشق جمع‌آوری قطارهای اسباب‌بازی

است و از سابقه کاری‌اش هیچ اطلاعات مشخصی در دست نیست، جز این‌که با شرکت‌های بزرگ و نیروهای نظامی همکاری‌هایی داشته است.

صبح روزی که گودمن برای درخواست ملاقات با ناکاموتو تماس گرفت با عکس‌العمل عجیب او مواجه شد. ناکاموتو بلافاصله با پلیس تماس گرفت و به این ترتیب، گودمن به همراه دو مأمور پلیس محلی راهی خانه ناکاموتو شدند. یکی از مأموران از گودمن پرسید: «می‌خواهی چه چیزی از او بررسی؟ او فکر می‌کند اگر صحبتی کند به دردسر می‌افتد.» گودمن گفت: «گمان نکنم هیچ دردمسری داشته باشد. می‌خواهم درباره بیت‌کوین از او بپرسم. این مرد ساتوشی ناکاموتو است.» پاسخ گودمن مأمور پلیس را شوکه کرد: «چه؟ این همان کسی است که بیت‌کوین را ساخته است؟ پس چرا چنین زندگی محقری دارد؟» البته، مأمور پلیس حق داشت. بیت‌کوین موفق‌ترین واحد پولی دیجیتال است با تراکنشی بالغ بر پانصد میلیون دلار در روز. ثروت خالق بیت‌کوین، یک میلیون بیت‌کوین برآورد می‌شود؛ یعنی چیزی حدود یک میلیارد دلار.

گودمن با بی‌میلی ناکاموتو برای پاسخ‌گویی مواجه می‌شود. او چیز زیادی نمی‌گوید، اما همان چند جمله هم نشان از همدستی او در بیت‌کوین دارد: «من دیگر در آن پروژه درگیر نیستم و نمی‌توانم درباره آن صحبت کنم. آن پروژه به افراد دیگری سپرده شده است. در حال حاضر، آن‌ها مسئول آن پروژه هستند. من دیگر هیچ ارتباطی ندارم.» یک تجسس دو ماهه و گفت‌وگو با نزدیکان ناکاموتو و توسعه‌دهندگانی که همکاری مداومی با او داشته‌اند نیز نشان از نقش او در خلق بیت‌کوین دارد.

البته، گودمن پیش از ملاقات با ناکاموتو از طریق ایمیل با او در تماس بوده است. اما، به محض این‌که موضوع ایمیل‌ها به بیت‌کوین کشیده شد، ناکاموتو از پاسخ‌گویی طفره رفت، سپس گودمن با اعضای خانواده او تماس تلفنی گرفت. تماس گودمن با پسر ارشد او، اریک ناکاموتو، به پیغام‌رسانی کشیده شد. گودمن از پسر او پرسید که آیا پدرش حاضر است درباره بیت‌کوین صحبت کند؟ پاسخ منفی بود. آرتور ناکاماتو، جوان‌ترین برادر ساتوشی، در پاسخ به گودمن می‌گوید: «می‌خواهی درباره برادر شگفت‌انگیز من بدانی؟ او یک مرد نابغه است. من فقط یک مهندس کوچک هستم. او خیلی متمرکز است و بسیار سخت‌گیرانه و گزینشی فکر می‌کند؛ هوشمند و زیرک. ریاضیات، مهندسی، کامپیوتر، فقط کافی است اسم ببری، او انجامش می‌دهد.» اما یک اخطار هم می‌دهد: «او آدم ناخوشایندی است. چیزی که درباره او نمی‌دانی این است که روی چیزهای محرمانه‌ای کار کرده و زندگی او برای مدتی پاک بوده است. هرگز نمی‌توانی حرفی از زیر زبانش بیرون بکشی. همه چیز را تکذیب می‌کند. او هیچ وقت به آغاز بیت‌کوین اقرار نخواهد کرد.» این‌جا بود که گودمن یک بار به خانه ناکاموتو رفت و با در بسته مواجه شد. ناکاموتو با شنیدن صدای زنگ خانه و دیدن گودمن، در را قفل کرد و از پاسخ‌گویی سر باز زد.

ناکاموتو در سال 2008 از طریق یک سند 9 صفحه‌ای که در اینترنت منتشر کرد، توسعه‌دهندگان بسیاری را از نقاط گوناگون دنیا جذب کرد. در آن سند، وعده یک «پول الکترونیکی» داده شده بود که اجازه می‌داد دو طرف به‌طور مستقیم و بدون نیاز به درگیری با نهادهای مالی به تبادل پول بپردازند. در انتهای آن سند، نام ساتوشی ناکاموتو و یک ایمیل غیرقابل‌ردگیری درج شده بود.

گوین اندرسن یکی از توسعه‌دهندگانی است که در نقاط گوناگون دنیا روی بیت‌کوین کار کرده‌اند. وی در فاصله ژوئن 2010 تا آوریل 2011 همکاری بسیار نزدیک و مداومی با شخص یا بنیاد ناکاموتو داشته و به یکی از توسعه‌دهندگان

ارشد گروه تبدیل شده است. اندرسن یک فراری دره سلیکون در آمرست ماساچوست است. او در این مدت یکساله، هفته‌ای چهار ساعت روی کدهای بیت‌کوین کار کرده است. به گفته اندرسن، در این مدت طفره رفتن و پنهان‌کاری نشان مخصوص ناکاموتو بوده است. اندرسن هیچ وقت صدای او را نشنیده است و تماس آن‌ها اغلب یا از طریق ایمیل بوده یا Bitcointalk forum (یعنی جایی که مشتاقان بیت‌کوین در فضای آنلاین ملاقات می‌کرده‌اند). اندرسن می‌گوید: «او شخصی بود که اگر یک اشتباه سهوی می‌کردید، ممکن بود شما را یک احمق بخواند و دیگر هرگز با شما صحبت نکند. در آن زمان، هنوز مشخص نبود که ایجاد بیت‌کوین ممکن است یک کار قانونی باشد. او برای محافظت از گمنامی‌اش هر کاری می‌کرد.» ناکاموتو به هیچ‌یک از پرسش‌های اندرسن درباره اصلت، پیشنه کاری یا نام واقعی‌اش پاسخی نمی‌داد. اندرسون می‌گوید: «او هیچ وقت آدم پرچانه و خودمانی نبود. فقط درباره کد صحبت می‌کردیم.»

امروز، توسعه‌دهندگان زیر چتر بنیاد بیت‌کوین (Bitcoin Foundation) کار می‌کنند که یک بنیاد غیرانتفاعی است و اندرسن نیز عضو ارشد آن است. اندرسن از وضعیت کنونی بیت‌کوین راضی نیست و آن را منصفانه نمی‌داند. همچنین، او از سیستم بانک‌داری راضی نیست و معتقد است بانک‌ها نباید به دلیل در دست داشتن «کلید» این قدر قدرتمند باشند. بنابراین، سیستم به وجود آمده را مخالف اصول اولیه شکل‌دهنده بیت‌کوین می‌داند. او می‌گوید: «من سرمایه‌گذاری بسیار کوچکی روی بیت‌کوین کردم و اکنون به اندازه‌ای پول دارم که اگر بخواهم، می‌توانم بازنشسته شوم. در مجموع، من در قبال هر پنی سرمایه‌گذاری، 800 دلار سود دریافت کرده‌ام. دیوانه‌وار است!» یکی از نخستین افرادی که در سال 2009 کار با بنیان‌گذار بیت‌کوین را آغاز کرد، مارتی مالمی 25 ساله بود. او یک برنامه‌نویس از هلینسکی است که روی بیت‌کوین سرمایه‌گذاری کرد. او می‌گوید: «من آن‌ها (بیت‌کوین‌ها) را در سال 2011 فروختم و یک آپارتمان خوب خریدم. امروز، با آن مقدار بیت‌کوین می‌توانستم صد آپارتمان خوب بخرم.» با فرا رسیدن سال 2011 ارتباط با بنیان‌گذار بیت‌کوین کمتر و کمتر شد. در این زمان او اعمال تغییر در کد بیت‌کوین را متوقف کرد و گفت‌وگوها را در انجمن بیت‌کوین نادیده گرفت.

بیست و ششم آوریل 2011 بود که ناکاموتو در ایمیلی به اندرسن گفت: «کاش دیگر درباره من به‌عنوان یک شخص اسرارآمیز در سایه صحبت نمی‌کردی. مطبوعات این را به شکل یک واحد پولی زیرزمینی نمایش می‌دهند. شاید بهتر باشد به جای آن، این واحد پولی را یک پروژه منبع‌باز معرفی کنی و اعتبار بیشتری به مشارکت‌های توسعه‌ای خود بدهی؛ این کار به آن‌ها اشتیاق می‌دهد.» اندرسن در پاسخ می‌گوید: «بله، من هم از عنوان "پول زیرزمینی جنون‌آمیز" راضی نیستم.» او به ناکاموتو توضیح داد که می‌خواهد به مقر CIA برود و برای آن‌ها توضیح دهد که بیت‌کوین برای راحت‌تر کردن کارها و با این هدف آمده است که برای مردم و دولت مفید باشد، نه این که ابزاری برای بازار سیاه و کارهای خلاف باشد که سبب آشوب در سیستم شود. از همین لحظه ناکاموتو پاسخ‌گویی به ایمیل‌ها را متوقف ساخت و به کلی محو شد.

خانواده دورین ناکاموتو او را فردی بسیار هوشمند، دمدمی و بیش از حد خلوت‌گرا توصیف می‌کنند؛ مردی گزیده‌گو که تلفن‌های همراه خود را زیر نظر می‌گیرد و ایمیل‌های خود را ناشناس و غیرقابل‌ردگیری می‌سازد. او بیش‌تر زندگی‌اش را صرف دو چیز کرده است که بیت‌کوین نیز با همین دو مورد شناخته می‌شود: پول و پنهان‌کاری.

40 سال است که ناکاموتو از نام شناسنامه‌ای خود استفاده نکرده و در سن 23 سالگی نام خود را به دورین پرنیتیس ساتوشی ناکاموتو تغییر داده است. او از آن زمان از نام ساتوشی در امضای خود استفاده نکرده است و با نام «دورین اس ناکاموتو» امضا می‌کند.

ناکاموتو در ژوئیه 1949 در شهر پیوی ژاپن به دنیا آمد. مادر بودایی‌اش او را در فقر بزرگ کرد. مادرش در سال 1959 از همسرش جدا شد و دوباره ازدواج کرد. ناکاموتو با ناپدری خود نمی‌ساخت، اما علاقه او به ریاضی و علوم از همان کودکی مشهود بود و به گذران اوقاتش کمک می‌کرد. برادرش، آرتور، می‌گوید: «او بسیار بی‌ثبات است و سرگرمی‌های عجیب و غریبی دارد. به جز او هیچ کسی را نمی‌شناسم که در یک مصاحبه کاری به مصاحبه‌کننده می‌گوید یک احمق است و سپس آن را ثابت هم می‌کند.»

ناکاموتو شش فرزند دارد و دو بار ازدواج کرده است. به گفته دختر ارشدش، ناکاموتو در میانه دهه 1990 از پس قسط‌های خانه و مالیات بر نیامد و خانه او ضبط شد. همین تجربه باعث موضع‌گیری او در برابر سیستم بانکی و دولت شد. همچنین به گفته دخترش، او به طور معمول از صبح زود تا دیروقت کار می‌کند و اتاق کاری خود را همیشه قفل می‌کند. هیچ‌کس حق ندارد به کامپیوتر او دست بزند. او عاشق فناوری‌های قدیمی و نوین است و به کامپیوترهایی که خود ساخته است، افتخار می‌کند. همکاران بنیان‌گذار ناشناس بیت‌کوین همگی دو ویژگی را در او دیده‌اند. یکی این‌که سن او از توسعه‌دهندگان جوان بیشتر است و دوم این‌که او تنها کار می‌کند. بسیاری از کدنویسان، روش قدیمی او در کدنویسی را مشاهده کرده‌اند. مورد دیگر این‌که کدهای او خیلی تمیز نبوده‌اند؛ نشانه دیگری که مشخص می‌کند او گروهی ندارد و تنها کار می‌کند. اندرسن می‌گوید: «هر کسی که کدهای او را می‌دید به وضوح نتیجه می‌گرفت که او یک شخص واحد است. ما از آغاز کار تقریباً 70 درصد کد را بازنویسی کردیم.» شاید یکی از مهم‌ترین تشابه‌های میان دو ناکاموتو، مجموعه مهارت‌های حرفه‌ای و بازه‌های زمانی کار آن‌ها باشد. به گفته اندرسن، ساتوشی ناکاموتو مقدار زمانی را که برای توسعه بیت‌کوین صرف کرده، به او اعلام کرده است؛ دوره‌ای که دقیقاً با دوره بیکاری دورین ناکاموتو مطابق است (ناکاموتو آخرین قرارداد رسمی کاری‌اش در سال 2001 پایان یافت و از آن زمان دیگر کار تمام‌وقت نداشته است). اندرسن می‌گوید: «براساس گفته خود ساتوشی، او از سال‌ها پیش از فعالیت بیت‌کوین، روی آن کار می‌کرده است. به نظر من نوشتن کد اصلی دست‌کم دو سال طول کشیده است. چنین به او اعلام شده بود که چیزی را حل کرده که هیچ کس پیش از آن حل نکرده است.»

40 سال است که ناکاموتو از نام شناسنامه‌ای خود استفاده نکرده و در سن 23 سالگی نام خود را به دورین پرنیتیس ساتوشی ناکاموتو تغییر داده است. او از آن زمان از نام ساتوشی در امضای خود استفاده نکرده است و با نام «دورین اس ناکاموتو» امضا می‌کند.

هیچ‌یک از اعضای خانواده دورین ناکاموتو نتوانسته‌اند پاسخ واضحی برای این سؤال پیدا کنند که آیا او سازنده بیت‌کوین است یا خیر؟ اما اگر پاسخ خانواده او مثبت باشد، پاسخ پرسش بزرگ بعدی فقط و فقط در آستین ناکاموتوی اصلی است: چه چیزی مانع خرج کردن بیت‌کوین‌های او به ارزش صدها میلیون دلار می‌شود؟ پولی که به تأیید خانواده‌اش نیاز زیادی هم به آن وجود دارد.

به گفته اندرسن، اگر ناکاموتو همچنان به حفظ گمنامی‌اش اهمیت بدهد پاسخ می‌تواند ساده باشد: او نمی‌خواهد در جنون بیت‌کوین شریک شود. اندرسن می‌گوید: «اگر یک نفر به‌عنوان رهبر بیت‌کوین بیرون آید، باید در مکان‌های مختلف ظاهر شود و برای رسانه‌ها نظر دهد و این با شخصیت ساتوشی مطابق نیست. او دیگر نمی‌خواست این جریان را راهبری کند. او بر بی‌کفایتی تعصب داشت و همچنین دریافت که پروژه بدون او نیز پیش می‌رود.»

اگر ناکاموتو بخواهد ثروت بیت‌کوین خود را بفروشد، باید این کار را در یک صرافی قانونی بیت‌کوین انجام دهد و این کار هویت او را فاش می‌کند و مهم‌تر از آن، نهادهای متعددی (از IRS گرفته تا FBI)، حرکات او را زیر ذره‌بین قرار می‌دهند. به گفته اندرسن با وجود این‌که بیت‌کوین به کاربرانش اجازه می‌دهد به‌طور ناشناس تراکنش خود را انجام دهند، اما همه تراکنش‌ها به‌صورت شفاف و آنلاین قابل مشاهده‌اند و همه در حال نظارت هستند که آیا ناکاموتو حجم زیاد بیت‌کوین خود را خرج می‌کند یا خیر.

اندرسن از طرف خود به گمنامی ناکاموتو احترام می‌گذارد. او می‌گوید: «وقتی همراه برنامه‌نویس‌ها دور هم جمع می‌شویم، درباره این‌که ساتوشی ناکاموتو کیست صحبت نمی‌کنیم. درباره این صحبت می‌کنیم که چگونه باید روی بیت‌کوین بیشتر سرمایه‌گذاری کنیم. البته درباره آن کنجکاو هستیم، اما صادقانه بگویم، برای ما اهمیتی ندارد.» در نهایت، انتشار مقاله گودمن در نشریه نیوزویک به هجوم خبرنگاران و حتی مستقر شدن آن‌ها در اطراف خانه دورین اس ناکاموتو و تعقیب او منجر شد. او سپس در یک گفت‌وگو منکر هر گونه ارتباطی با بیت‌کوین شد و اظهار کرد که تا به حال نام این واحد پولی را نشنیده است، همچنین گفت پرسش گودمن را درست دریافت نکرده است و گمان کرده که پرسش او درباره قراردادهای نظامی‌اش بوده است که کاملاً محرمانه هستند. پس از این

گفت‌وگو، بنیاد P2P ناکاموتوی ناشناس نخستین پیام خود را پس از پنج سال ارسال کرد: «من دورین ناکاموتو نیستم.»

تاریخ انتشار:

21 مرداد 1394

نشانی منبع: <https://www.shabakeh-mag.com/cover-story/1206>